

Grozījumi:

23.05.1996. likums / LV, 94, 31.05.1996.; Ziņotājs, 13, 11.07.1996. / Stājas spēkā 01.06.1996.
24.03.1997. likums / LV, 93, 10.04.1997.; Ziņotājs, 9, 08.05.1997. / Stājas spēkā 24.04.1997.
18.06.1997. likums / LV, 167/168, 01.07.1997.; Ziņotājs, 15, 07.08.1997. / Stājas spēkā 15.07.1997.
11.11.1999. likums / LV, 397/398, 01.12.1999.; Ziņotājs, 24, 30.12.1999. / Stājas spēkā 01.01.2000.
11.05.2000. likums / LV, 197/200, 01.06.2000.; Ziņotājs, 12, 22.06.2000. / Stājas spēkā 01.07.2000.
22.03.2001. likums / LV, 56, 06.04.2001.; Ziņotājs, 9, 03.05.2001. / Stājas spēkā 20.04.2001.
10.05.2001. likums / LV, 77, 18.05.2001.; Ziņotājs, 11, 07.06.2001. / Stājas spēkā 01.06.2001.
24.10.2002. likums / LV, 165, 13.11.2002.; Ziņotājs, 23, 12.12.2002. / Stājas spēkā 27.11.2002.
19.06.2003. likums / LV, 103, 10.07.2003.; Ziņotājs, 15, 14.08.2003. / Stājas spēkā 24.07.2003.
23.10.2003. likums / LV, 156, 06.11.2003.; Ziņotājs, 23, 11.12.2003. / Stājas spēkā 01.12.2003.
30.10.2003. likums / LV, 159, 12.11.2003.; Ziņotājs, 23, 11.12.2003. / Stājas spēkā 01.01.2004.
22.06.2005. likums / LV, 104, 06.07.2005.; Ziņotājs, 14, 28.07.2005. / Stājas spēkā 20.07.2005.
03.11.2005. likums / LV, 181, 11.11.2005.; Ziņotājs, 24, 22.12.2005. / Stājas spēkā 25.11.2005.
01.12.2009. likums / LV, 194, 10.12.2009. / Stājas spēkā 01.01.2010.
06.05.2010. likums / LV, 76, 14.05.2010. / Stājas spēkā 28.05.2010.
12.07.2010. likums / LV, 118, 28.07.2010. / Stājas spēkā 11.08.2010.
16.12.2010. likums / LV, 205, 29.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
12.09.2013. likums / LV, 191, 01.10.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
06.11.2013. likums / LV, 232, 27.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
23.11.2016. likums / LV, 241, 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
12.12.2019. likums / LV, 251A, 13.12.2019. / Stājas spēkā 14.12.2019.
18.12.2019. likums / LV, 255A, 19.12.2019. / Stājas spēkā 20.12.2019.
10.02.2022. likums / LV, 80A, 26.04.2022. / Stājas spēkā 27.04.2022.
02.02.2023. likums / LV, 27, 07.02.2023. / Stājas spēkā 08.02.2023.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Ostu likums

(Likuma nosaukums 10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Pirmā nodaļa VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants. Likuma darbība

Šis likums reglamentē ostu darbības principus un pārvaldes kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

2. pants. Ostas jēdziens

(1) Osta ir ar robežām noteikta Latvijas sauszemes teritorijas daļa, ieskaitot mākslīgi izveidotos uzbērumus, un iekšējo ūdeņu daļa, ieskaitot iekšējos un ārējos reidus un kuģu ceļus ostas pieejā, kas iekārtoti kuģu un pasažieru apkalpošanai, kravas, transporta un ekspedīciju operāciju veikšanai un citai saimnieciskai darbībai.

(2) Ostas izmantošanu aizsardzības vajadzībām reglamentē Ministru kabineta un attiecīgās ostas noteikumi.
(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

3. pants. Ostas robežu noteikšana

Ostas robežas, iekļaujot tajās teritorijas, kuras, ņemot vērā ģeogrāfisko stāvokli, varētu izmantot ostas perspektīvai attīstībai, tai skaitā valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslas platības, nosaka Ministru kabinets pēc Satiksmes ministrijas attiecīgās pašvaldības, ostas pārvaldes un valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja ieteikuma.

(11.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

4. pants. Nekustamais īpašums ostā

(1) Ostas teritorijas sauszemes daļa (turpmāk — ostas zeme) var būt valsts, pašvaldības vai citas juridiskās vai fiziskās personas īpašums.

(2) Ostas iekšējo ūdeņu daļa (turpmāk — akvatorija) ir valsts īpašums.

(3) Attiecīgās ostas pārvaldes valdījumā atrodas:

1) valsts un pašvaldības zeme un akvatorija;

2) navigācijas iekārtas un ierīces;

3) Rīgas, Liepājas un Ventspils ostā — ostas kopējās hidrotehniskās būves (moli, straumes regulēšanas dambji, viļņlauži, krasta nostiprinājumi), kuģuceļi, valsts vai pašvaldības īpašumā esošās piestātnes, bet citās ostās — valsts vai pašvaldības īpašumā esošās kopējās hidrotehniskās būves un piestātnes;

4) ar valsts zemi saistītās valstij piekrītošās vai piederošās ēkas (būves).

(4) Ostas pārvaldes valdījums nav attiecināms uz:

1) ostas teritorijā esošo valsts zemi, uz kuras izvietota valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma josla, un pašvaldības zemi, uz kuras izvietoti pašvaldības ceļi;

2) ostas teritorijā esošo valsts nekustamo īpašumu, kurš nodots valsts institūcijas valdījumā tās kompetencē esošās funkcijas īstenošanai un nav iznomāts, izīrēts, par kuru nav piešķirta apbūves tiesība, kurš nav apgrūtināts ar servitūtiem ēku (būvju), virszemes un pazemes komunikāciju celtniecībai vai citas saimnieciskās darbības veikšanai (arī attiecībā uz lietojuma tiesībām);

3) ostas teritorijā esošo neapbūvēto pašvaldības zemi, attiecībā uz kuru pēc pašvaldības un ostas pārvaldes vienošanās ir atjaunots pašvaldības valdījums, ievērojot nosacījumu, ka šī zeme nepieciešama pašvaldības funkciju īstenošanai un tā nav iznomāta, izīrēta, par to nav piešķirta apbūves tiesība, tā nav apgrūtināta ar servitūtiem ēku (būvju), virszemes un pazemes komunikāciju celtniecībai vai citas saimnieciskās darbības veikšanai (arī attiecībā uz lietojuma tiesībām);

4) Rīgas, Liepājas un Ventspils ostās esošajām piestātnēm, kas atrodas juridisko vai fizisko personu īpašumā, kā arī citās ostās esošajām kopējām hidrotehniskajām būvēm un piestātnēm, kuras atrodas juridisko vai fizisko personu īpašumā.

(5) Ostas pārvalde ir tiesīga:

1) tās valdījumā esošo valstij vai pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu iznomāt, izīrēt, piešķirt par to apbūves tiesību, apgrūtināt ar lietu tiesībām, tai skaitā ar servitūtiem ēku (būvju), virszemes un pazemes komunikāciju celtniecībai vai citas saimnieciskās darbības veikšanai;

2) būvēt uz tās valdījumā esošās valstij vai pašvaldībai piederošās zemes ostas darbībai nepieciešamās ēkas (būves) kā patstāvīgus īpašuma objektus. Šīs ēkas (būves) ostas pārvalde ieraksta zemesgrāmatā uz sava vārda. Tādas pašas tiesības ostas pārvaldei ir arī attiecībā uz juridisko vai fizisko personu zemi, uz kuru nodibināts personālservitūts.

(5¹) Ostas pārvalde šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos rīkojas zemes īpašnieku vārdā. Ostas pārvalde darījumos ar tās valdījumā esošo valstij vai pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu ir atbildīga par visām nastām un ar savām darbībām īpašniekam un trešām personām nodarītajiem zaudējumiem.

(6) Ostas zemes un cita nekustamā īpašuma nomas, īres vai apbūves tiesības termiņš, kā arī ostas pārvaldei vai ar ostas pārvaldes starpniecību citām juridiskajām vai fiziskajām personām nodibināto servitūtu tiesību termiņš nedrīkst pārsniegt 45 gadus, izņemot gadījumu, kad ostā plānoto un plānotajā termiņā ieguldīto investīciju apjoms pārsniedz 70 miljonus *euro*. Ostas zemes un cita nekustamā īpašuma nomas un īres maksu, kā arī maksu par apbūves tiesības piešķiršanu katrā ostā nosaka ostas pārvalde.

(6¹) Pēc apbūves tiesības izbeigšanās ostas pārvalde par ēku (būvi), kura uzcelta uz apbūves tiesības pamata, apbūves tiesīgajam izmaksā atlīdzību, ja tāda paredzēta līgumā par apbūves tiesības piešķiršanu, ēka (būve) ir ekspluatācijai derīgā stāvoklī, tajā nav veikta patvaļīga būvniecība un apbūves tiesīgais ir nodevis ostas pārvaldei ēkas (būves) būvniecības un ekspluatācijas dokumentāciju. Pēc apbūves tiesības izbeigšanās un atlīdzības izmaksāšanas apbūves tiesīgajam zemes īpašnieks (valsts vai pašvaldība) ēku (būvi) nodod ostas pārvaldes valdījumā.

(6²) Ostas teritorijā apbūves tiesību var nodibināt uz zemi, kas atrodas vairāku ostas pārvaldes valdījumā esošu nekustamo īpašumu sastāvā. Šādā gadījumā apbūves tiesības spēkā esības laikā veicamas darbības, kas nepieciešamas, lai nekustamo īpašumu konfigurācija un robežas pieļautu uzcelto ēku (būvju) iekļaušanu to sastāvā pēc apbūves tiesības izbeigšanās. Ja šādas darbības nav veiktas, ostas pārvalde līdz brīdim, kad izbeidzas tās valdījums uz attiecīgiem nekustamajiem īpašumiem, nodrošina tādu darbu veikšanu, kas nepieciešami, lai uz zemes esošā apbūve atbilstu zemes un būvju vienotības principam.

(6³) Ostas teritorijā apbūves tiesību var nodibināt uz zemi, uz kuras atrodas zemes īpašniekam piederošas ēkas (būves), ciktāl tas nepieciešams apbūves tiesības izlietošanai.

(7) Ostas pārvaldei ir tiesības juridiskajām un fiziskajām personām piederošo ostas zemi apgrūtināt ar sev nepieciešamo servitūtu. Servitūtu nodibina uz līguma pamata. Ja juridiskā vai fiziskā persona (zemes īpašnieks) un ostas pārvalde nevar vienoties, ostas pārvaldei ir tiesības ierakstīt zemesgrāmatā servitūtu bez zemes īpašnieka piekrišanas. Par servitūta nodibināšanu ostas pārvalde zemes īpašniekam maksā atlīdzību. Atlīdzība nav augstāka par pieciem procentiem no zemes kadastrālās vērtības gadā.

(7¹) Juridiskajām un fiziskajām personām piederošo ostas teritorijā esošo nekustamo īpašumu var atsavināt Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā.

(8) *(Izslēgta ar 11.05.2000. likumu)*

(9) Valsts un pašvaldība ir tiesīga tai piederošo ostas teritorijā esošo nekustamo īpašumu atsavināt, valstij nododot to pašvaldībai un pašvaldībai nododot to valstij bez atlīdzības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.05.2000., 22.03.2001., 23.10.2003., 03.11.2005., 12.07.2010., 12.09.2013. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Otrā nodaļa OSTAS PĀRVALDE

5. pants. Ostu darbību reglamentējošie dokumenti

Ostas darbojas, pamatojoties uz Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem, likumiem, Ministru kabineta izdotiem normatīvajiem aktiem un attiecīgās ostas noteikumiem. Mazo ostu darbību reglamentē arī ostu pārvalžu nolikumi.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

6. pants. Ostas noteikumi

(1) Ostas noteikumu projektu izstrādā ostas pārvalde, un pēc saskaņošanas ar Satiksmes ministriju attiecīgā pašvaldības dome izdod tos saistošo noteikumu veidā. Ostas noteikumus jānorāda:

- 1) apstiprinātās ostas zemes un akvatorijas robežas;
- 2) kuģu pieņemšanas tehniskās iespējas sadalījumā pa ostas rajoniem (piestātnēm);
- 3) noteikumi par kuģu satiksmi akvatorijā — kārtība, kādā sniedzama informācija par kuģu ienākšanu ostā un izešanu no ostas, noformējami dokumenti, izmantojama sakaru sistēma, noteikumi attiecībā uz loču pakalpojumiem, kustības ātrumu, manevrēšanas rajoniem;
- 4) kuģu stāvēšanas noteikumi — stāvvietu koordinātas reidā, pietauvošanās un attauvošanās kārtība, kuģu apsardze ostā, stāvēšanas laikā veicamo remontdarbu kārtība, kravas operāciju noteikumi;
- 5) vides aizsardzības noteikumi ostā;
- 6) ostas padziļināšanai izvirzāmās prasības;
- 7) ostas drošības uzraudzības pamatprincipi;
- 8) muitas, robežapsardzības, sanitārais, ugunsdrošības režīms ostā;
- 9) atbildība par ostas noteikumu pārkāpšanu;
- 10) ostā ņemamās maksas;
- 11) citas ostas darbību reglamentējošās normas.

(1¹) Šā panta pirmajā daļā minētos ostas noteikumus Rīgas ostai un Ventspils ostai izdod Ministru kabinets.

(2) Ostas noteikumi ir obligāti visām juridiskajām un fiziskajām personām, kuras darbojas vai uzturas ostā, un to izpildi pārrauga ostas pārvalde.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999., 11.05.2000., 22.06.2005., 12.07.2010. un 12.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 14.12.2019.)

7. pants. Ostas pārvaldes funkcijas

(1) Ostas pārvalde ir kapitālsabiedrība vai mazajām ostām — pašvaldības iestāde vai pašvaldības kapitālsabiedrība, kas veic šajā likumā noteiktās ostas pārvaldes funkcijas.

(1¹) Ostas pārvalde Rīgas ostā un Ventspils ostā ir kapitālsabiedrība, kuras kapitāla daļas (akcijas) pieder valstij un var piederēt arī attiecīgajai pašvaldībai. Valstij šajā kapitālsabiedrībā pieder ne mazāk kā trīs piektdaļas kapitāla daļu (akciju). Šī kapitālsabiedrība īsteno ostas pārvaldes funkcijas Rīgas ostā un Ventspils ostā un atrodas Satiksmes ministrijas pārraudzībā attiecībā uz šajā likumā, Rīgas brīvdostas likumā un Ventspils brīvdostas likumā noteikto ostas pārvaldes funkciju, uzdevumu un pienākumu īstenošanu. Kapitālsabiedrības kapitāla daļas (akcijas) nav ieķīlājamas, un tās ir atsavināmas vienīgi savstarpēji starp kapitāla daļu (akciju) turētājiem.

(1²) Šā panta 1.¹ daļā minētās kapitālsabiedrības valsts kapitāla daļu (akciju) turētāja ir Satiksmes ministrija, Finanšu ministrija, Ekonomikas ministrija un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Valstij piederošās kapitāla daļas (akcijas) tiek nodotas turējumā šādās daļās: Satiksmes ministrijas turējumā — 40 procenti, Finanšu ministrijas, Ekonomikas ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas turējumā — katrai 20 procenti no valstij piederošajām kapitāla daļām (akcijām).

(2) Ostas pārvaldīšanu nodrošina ostas pārvalde, kura veic šādas valsts pārvaldes funkcijas:

- 1) nosaka ostas maksas atvieglojumus un pēc apspriešanās ostas sadarbības padomē — ostas maksu un tarifu robežlīmeņus šā likuma 15. panta pirmajā daļā minētajiem pakalpojumiem. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā ostas pārvalde nosaka ostas maksu, tās atvieglojumus un tarifu robežlīmeņus šā likuma 15. panta pirmajā daļā minētajiem pakalpojumiem;

2) *(izslēgts ar 06.11.2013. likumu);*

- 3) nosaka apsardzes un caurlaižu režīmu ostā;
- 4) savas kompetences ietvaros kontrolē ostas noteikumu ievērošanu;
- 5) savas kompetences ietvaros kontrolē ostas komercsabiedrību darbības atbilstību likumiem, Ministru kabineta normatīvajiem aktiem un attiecīgās ostas pārvaldes nolikumam;
- 6) kontrolē ostas teritorijas aizsardzību pret piesārņojumu, nodrošina ostas teritorijā radušos piesārņojuma sekas likvidēšanu, piedalās piesārņojuma sekas likvidēšanā jūrā, organizē kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanu, kā arī izstrādā kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu ostās. Ministru kabinets nosaka kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas kārtību un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrādes kārtību;
- 7) nodrošina ziemas navigāciju ostā;
- 8) nosaka Starptautiskā kuģu un ostu iekārtu aizsardzības kodeksa (ISPS) prasību izpildi ostā un kontrolē ostas teritorijā izvietoto organizāciju darbību atbilstoši ostu iekārtu aizsardzības plāniem;
- 9) pieņem lēmumu par atļauju uzsākt paredzēto darbību ostas teritorijā atbilstoši likumam "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".

(3) Ostas pārvalde privāto tiesību jomā veic šādas funkcijas:

- 1) sniedz priekšlikumus un piedalās ostu attīstības programmas izstrādē;
- 2) nodrošina Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomē akceptētās ostas attīstības programmas realizāciju;
- 3) apsaimnieko īpašumā esošo vai valdījumā nodoto īpašumu — hidrotehniskās būves, piestātnes, kuģuceļus, navigācijas iekārtas un ierīces ostā, akvatoriju un navigācijas ierīces Satiksmes ministrijas noteiktajos apsaimniekošanas rajonos, kā arī ar ostas darbību saistīto infrastruktūru;
- 4) izstrādā un apstiprina ostas pārvaldes nolikumā noteiktajā kārtībā finanšu līdzekļu izlietojuma tāmes projektu nākamajam kalendārajam gadam un turpmākajiem pieciem gadiem un, ja nepieciešams, precizējumus iepriekšējā gadā iesniegtajā perspektīvajā finanšu līdzekļu izlietojuma tāmē;
- 5) organizē ostas izbūvi un ar ostas darbību saistītās infrastruktūras izbūvi ostas teritorijā atbilstoši ostas attīstības programmai;
- 6) izpēta ostas pakalpojumu pieprasījumu un piedāvājumu un nodrošina ostas pakalpojumu kompleksu, slēdzot līgumus ar komersantiem. Ostas pārvalde var pieņemt lēmumu sniegt pakalpojumu, izņemot kravu apstrādes pakalpojumus, pati vai ar juridiski patstāvīgu vienību, kuru ostas pārvalde kontrolē līdzīgi tam, kā tā kontrolē savas struktūrvienības, atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. februāra regulai (ES) 2017/352, ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finanšu pārredzamību un ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteikto;
- 7) slēdz līgumus ar komercsabiedrībām par to darbību ostā atbilstoši ostas pārvaldes nolikumam, ostas attīstības programmai un plānošanas dokumentiem;
- 8) savu pilnvaru ietvaros rīkojas ar ostas zemi un uz tās esošajiem valdījumā nodotajiem valsts vai pašvaldības īpašuma objektiem;
- 9) nodrošina tās īpašumā esošās vai valdījumā nodotās infrastruktūras uzturēšanu un attīstību, kā arī piedalās ar ostas darbību saistītās infrastruktūras attīstīšanā;
- 10) nodrošina ostas maksas, nomas (īres) maksas, kā arī maksas par apbūves tiesību iekasēšanu.

(4) Privātajās ostās pārvaldes kārtību nosaka ostas īpašnieks, bet kuģošanas drošība tiek nodrošināta šā likuma piektajā nodaļā noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.11.1999., 11.05.2000., 22.03.2001., 19.06.2003., 23.10.2003., 30.10.2003., 22.06.2005., 12.07.2010., 06.11.2013., 12.12.2019., 18.12.2019. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022. Otrās daļas 1. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.10.2022. Sk. pārejas noteikumu 22. punktu)

8.pants. Ostas pārvalde un tās struktūra

(Izslēgts ar 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

8.¹ pants. Tās kapitālsabiedrības akcionāru sapulces kompetence, kura īsteno ostas pārvaldes funkcijas Rīgas ostā un Ventspils ostā

Papildus Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajiem lēmumiem, kurus pieņem akcionāru sapulce, tās kapitālsabiedrības akcionāru sapulce, kura īsteno ostas pārvaldes funkcijas Rīgas ostā un Ventspils ostā, pieņem lēmumus par:

1) vidēja termiņa budžeta apstiprināšanu;

2) iekšējās kontroles sistēmas apstiprināšanu.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

9. pants. Ierobežojumi ostas valdes locekļiem

(Izslēgts ar 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

10. pants. Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome

(1) Valsts politiku ostu attīstībā un visu ostu darbību koordinē Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome.

(2) Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes sastāvā ir:

padomes priekšsēdētājs — Ministru prezidents; padomes locekļi:

satiksmes ministrs un divi Satiksmes ministrijas pārstāvji;

Rīgas pašvaldības pārstāvis;

Liepājas pašvaldības pārstāvis;

Ventspils pašvaldības pārstāvis;

Rīgas, Liepājas un Ventspils ostu pārvaldnieki;

citū Latvijas ostu pārstāvis, kuru ieteikusi Latvijas Mazo ostu asociācija;

Latvijas Jūras administrācijas valdes priekšsēdētājs;

Latvijas Attīstības aģentūras pārstāvis;

finanšu ministrs;

ekonomikas ministrs;

iekšlietu ministrs;

vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs;

zemkopības ministrs;

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs;

Jūrmieciņas savienības pārstāvis;

Aizsardzības ministrijas pārstāvis;

pa vienam pārstāvim no katras tās kapitālsabiedrības, kura īsteno ostas pārvaldes funkcijas Rīgas ostā un Ventspils ostā;

Latvijas Stivdorkompāniju asociācijas pārstāvis.

(3) Pārstāvji Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomē tiek deleģēti ar attiecīgās institūcijas vadītāja lēmumu un par to tiek informēts Ministru prezidents.

(4) Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes nolikumu apstiprina Ministru prezidents.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.06.1997., 11.05.2000., 19.06.2003., 22.06.2005., 03.11.2005., 12.07.2010., 16.12.2010., 18.12.2019. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

11.pants. Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes galvenie uzdevumi

Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes galvenie uzdevumi ir šādi:

- 1) izvērtēt politikas plānošanas dokumentus un normatīvo aktu projektus, kas ietekmē Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora attīstību, un sniegt atzinumu par tiem;
  - 2) izvirzīt priekšlikumus Latvijas ārpolitiskajām aktivitātēm, kas vērstas uz Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora attīstības veicināšanu;
  - 3) sekmēt un atbalstīt Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora atpazīstamību starptautiskā biznesa vidē un atbalstīt Latvijas ostu dalību starptautiskās izstādēs un konferencēs;
  - 4) sniegt atzinumu par priekšlikumiem atsavināt nekustamo īpašumu ostās valsts vai sabiedriskajām vajadzībām;
  - 5) apstiprināt ostu attīstības fonda līdzekļu izlietojumu;
  - 6) veicināt Latvijas ostu, tranzīta un loģistikas sektora attīstību, koordinējot iesaistīto pušu sadarbību un risinot kopējas aktuālas problēmas;
  - 7) apstiprināt Latvijas ostu attīstības programmu, kurā ietvertie attīstības mērķi, darbības virzieni un nosacījumi kalpo par pamatu katras ostas attīstības un plānošanas dokumentu izstrādē.
- (12.07.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)*

Trešā nodaļa OSTAS PĀRVALDES FINANŠU LĪDZEKĻI

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2003. likumu, kas stājas spēkā 24.07.2003.)

12. pants. Finanšu līdzekļu avoti

(1) Ostas pārvaldes finanšu līdzekļus veido:

- 1) atskaitījumi no ostas maksām;
- 2) zemes nomas maksa;
- 3) nomas (īres) maksa par ostas pārvaldes īpašumā, pārvaldīšanā vai valdījumā esošo nekustamo īpašumu iznomāšanu (izīrēšanu) un maksa par apbūves tiesību;
- 4) investīcijas;
- 5) maksa par ostas pārvaldes sniegtajiem pakalpojumiem;

6) dāvinājumi (ziedojumi);

7) dotācija no pašvaldības budžeta, ja ostas pārvalde ir pašvaldības iestāde un attiecīgā pašvaldība šādu dotāciju ir paredzējusi savā budžetā.

(2) *(Izslēgta ar 10.02.2022. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 10.02.2022. likumu)*

(4) Ostas pārvalde kārtu saimnieciskas darbības un finanšu operāciju uzskaiti saskaņā ar likumu "Par grāmatvedību" un iesniedz pārskatus saskaņā ar Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.11.1999., 11.05.2000., 22.03.2001., 19.06.2003., 06.05.2010., 12.07.2010., 23.11.2016. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Ceturtnā nodaļa **OSTAS MAKSAS, TO SADALĪJUMS UN MAKSA PAR PAKALPOJUMIEM**

(Nodaļas nosaukums 11.05.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

13. pants. Ostas maksas

(1) Latvijas ostās var noteikt šādas ostas maksas:

- 1) tonnāžas maksu;
- 2) kanāla maksu;
- 3) sanitāro maksu;
- 4) mazo kuģu maksu;
- 5) enkura maksu;
- 6) ledus maksu;
- 7) piestātnes maksu;
- 8) kravas maksu;
- 9) loču maksu;
- 10) pasažieru maksu.

(2) Ostas pārvalde var apvienot ostas maksas, ievērojot šā likuma 14.pantā minētos nosacījumus.

(3) Ostas maksas un tarifus pēc apspriešanās ostas sadarbības padomē nosaka ostas pārvalde un publicē tos oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un ostas pārvaldes tīmekļvietnē. Ostas maksas paaugstinājumi stājas spēkā ne agrāk kā divus mēnešus pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

⁽¹⁾ Kārtību, kādā ostas pārvalde nosaka un apstiprina kanāla maksas apmēru un atbrīvojumus no tās, nosaka Ministru kabinets.

(4) No ārvalstu karakuģiem netiek iekasētas ostas maksas, izņemot ledus maksu, loču maksu un sanitāro maksu, ja tiek izmantoti attiecīgie pakalpojumi.

(11.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.03.2001., 10.05.2001. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022. Trešās daļas jaunā redakcija un 3.¹ daļa stājas spēkā 01.10.2022. Sk. pārejas noteikumu 22. un 23. punktu)

14. pants. Ostas maksu sadalījums

(1) Ostās iekasēto tonnāžas, kanāla, mazo kuģu, enkura, ledus, kravas, loču maksu, kā arī piestātnes, pasažieru un sanitāro maksu saņem ostas pārvalde.

(2) Desmit procenti no tonnāžas, kanāla, mazo kuģu, enkura un kravas maksas tiek ieskaitīti pašvaldības budžetā un izmantojami ar ostas darbību saistītās infrastruktūras attīstībai. Pašvaldība divas reizes gadā sagatavo ostas pārvaldei pārskatu par piešķirto līdzekļu izlietojumu.

(2¹) (Izslēgta ar 23.11.2016. likumu)

(3) 2001.gadā trīs procenti no visām ostas maksām tiek ieskaitīti ostu attīstības fondā un izlietojami atbilstoši ostu attīstības fonda nolikumam.

(4) 2002.gadā 1,5 procenti no ostas maksām tiek ieskaitīti ostu attīstības fondā un izlietojami mazo ostu attīstībai. *(11.11.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000., 22.03.2001., 06.11.2013., 23.11.2016. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)*

15. pants. Maksa par pakalpojumiem

(1) Ostas pārvalde apstiprina šādus tarifu robežlīmeņus šādiem pakalpojumiem, ko sniedz ostā:

- 1) maksu par tauvošanas darbu izpildi;
- 2) maksu par dzeramā ūdens piegādi;
- 3) maksu par atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanu;
- 4) maksu par ostas velkoņu un citu peldošo līdzekļu izmantošanu;
- 5) maksu par ugunsdzēsēju pakalpojumiem.

(2) Ostas maksas pakalpojumu tarifu robežlīmeņus ostas pārvalde publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un ostas pārvaldes tīmekļvietnē. Ostas maksas pakalpojumu tarifu robežlīmeņi stājas spēkā ne agrāk kā divus mēnešus pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(3) Latvijas ostās tiek noteikta maksa par navigācijas pakalpojumiem. To iekasē Latvijas Jūras administrācija. Maksas apmēru un iekasēšanas kārtību regulē tie Ministru kabineta noteikumi, kuri nosaka Latvijas Jūras administrācijas valsts pārvaldes uzdevumu ietvaros sniegto maksas pakalpojumu cenrādi.

(4) (Izslēgta ar 12.07.2010. likumu)

(5) (Izslēgta ar 12.07.2010. likumu)

(6) Ostas pārvalde norēķinās ar pakalpojumu sniedzējiem, kuri pieņem no kuģiem atkritumus un piesārņotos ūdeņus, saskaņā ar ostas pārvaldes un pakalpojumu sniedzēja savstarpēju vienošanos par attiecīgo pakalpojumu tarifiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.11.1999., 11.05.2000., 22.03.2001., 19.06.2003., 12.07.2010. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022. Otrās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.10.2022. Sk. pārejas noteikumu 22. punktu)

15.¹ pants. Valsts nodeva

(Izslēgts ar 23.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 01.12.2003.)

15.² pants. Kārtība, kādā maksā ostas maksas un ostas regulētās maksas par pakalpojumiem

Ostas maksas un ostas regulētās maksas par pakalpojumiem kuģa īpašnieks vai operators pilnā apmērā un atbilstoši ostas pārvaldes noteiktajai maksāšanas kārtībai samaksā līdz kuģa izešanai no ostas. Kuģa īpašnieks vai

operators, vai to pilnvarots kuģa aģents un ostas pārvalde vai komersants, kas sniedz attiecīgo pakalpojumu, var savstarpēji vienoties par citu attiecīgās maksas samaksas kārtību.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Piektā nodaļa KUĢOŠANA OSTĀ

(Nodaļas nosaukums 11.05.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

16. pants. Kuģošana un tās kontrole

(1) Kuģu satiksmes operatīvo vadību ostā un ostas pievedceļos, kā arī kuģošanas drošības kontroli ostā nodrošina ostas kapteinis.

(2) Ostas kapteiņa dienesta darbiniekus, kuri saistīti ar kuģošanas drošību, pieņem darbā ostas pārvaldē pēc attiecīgas sertificēšanas Latvijas Jūras administrācijā.

(11.05.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2000.)

17. pants. Ostas kapteinis

(1) Ostas kapteinis ir valsts amatpersona. Ostas kapteiņa funkcijas, tiesības un pienākumus nosaka Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums, šis likums un citi normatīvie akti.

(2) Ostas kapteinis izdod administratīvos aktus, kas saistīti ar kuģošanas drošības pasākumiem un vides piesārņojuma draudu novēršanu ostas akvatorijā, kuģuceļos, piestātnēs un termināļos, tostarp ar ziemas navigācijas kārtību ledus apstākļos. Šo administratīvo aktu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur to izpildi.

(3) *(Izslēgta ar 24.10.2002. likumu)*

(3¹) Ostas kapteinis liedz kuģim iziet no ostas, ja ir saņemts tiesas nolēmums par kuģa arestu vai Latvijas Jūras administrācijas vai citas normatīvajos aktos noteiktās institūcijas lēmums par kuģa aizturēšanu.

(4) Kuģa arestu veic saskaņā ar Jūras kodeksu.

(5) Izdevumus, kas rodas, ja ostas kapteinis realizē šajā pantā paredzētās tiesības, sedz kuģa īpašnieks.

(11.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.10.2002., 22.06.2005., 12.07.2010. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Sestā nodaļa KOMERCDARBĪBA OSTĀ

(Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.06.2005. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

18. pants. Komercdarbības noteikumi ostā

(1) Komercdarbība ostā notiek saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem, ostas noteikumiem un pamatojoties uz ostas pārvaldes un attiecīgā komersanta noslēgto līgumu. Ostas pārvalde, slēdzot līgumus par komercdarbību ostā, ievēro priekšnoteikumu, ka komercsabiedrības dibinātājiem un dalībniekiem jābūt ar labu reputāciju un stabili finansiālo stāvokli.

(2) Komerccabiedrības, kas ostas teritorijā veic komercdarbību, kuras pamatvirziens ir kuģu remonts vai kuģu būve, var saņemt uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaides likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000., 24.10.2002., 23.10.2003., 22.06.2005. un 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

19. pants. Saimnieciskās darbības ierobežojumi

(1) Ostas pārvaldes iznomāto zemi nodot tālāk apakšnomā drīkst vienīgi ar attiecīgās ostas pārvaldes atļauju.

(2) Juridisko un fizisko personu darbība ostā, ieskaitot jebkurus zemūdens darbus, drīkst notikt tikai ar attiecīgās ostas pārvaldes atļauju un tās kontrolē.

(3) Nogrimušas mantas izcelšanai, padziļināšanas, celtniecības, ūdenslīdēju un citu darbu veikšanai ostas akvatorijā nepieciešama ostas kapteiņa atļauja.

(4) Pirmpirkuma tiesības uz zemi un citu nekustamo īpašumu ostas teritorijā neatkarīgi no tā piederības ir pašvaldībai. Rīgas ostas un Ventspils ostas teritorijā pirmpirkuma tiesības uz zemi un citu nekustamo īpašumu ir kapitālsabiedrībai, kura īsteno attiecīgās ostas pārvaldes funkcijas. Ostas pārvaldei aizliegts valdījumā esošo nekustamo īpašumu pārdot, mainīt, dāvināt vai citādi atsavināt, izņemot gadījumus, kas paredzēti šā panta septītajā daļā.

(5) Zemes īpašuma tiesību atjaunošanas ierobežojumi, kas noteikti likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.pantā, nav attiecināmi uz to zemi, kura tika iekļauta Rīgas ostas teritorijā pēc 1994.gada 20.aprīļa un Ventspils ostas teritorijā — pēc 1995.gada 4.maija. Bijušajam zemes īpašniekam, kuram 1940.gada 21.jūlijā piederēja zeme pašreizējā ostas teritorijā, vai viņa mantiniekiem, kuriem likumā noteiktajā kārtībā ir atzītas īpašuma tiesības uz zemi, bet tās nav atjaunotas likumā noteikto ierobežojumu dēļ, ir tiesības zemes reformas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saņemt līdzcērtīgu zemi vai īpašuma kompensācijas sertifikātus.

(6) Zemes lietotājiem, kas zemes reformas laikā ostas teritorijā ieguvuši pastāvīgā lietošanā zemi, nav tiesību saņemt to īpašumā par samaksu. Šajā gadījumā zemes lietotājiem tiek garantētas tiesības slēgt zemes nomas līgumu ar ostas pārvaldi atbilstoši šā likuma prasībām.

(7) Ostas pārvaldei atļauts dot galvojumu vai iekļāt par labu trešai personai tās īpašumā esošo nekustamo īpašumu, bet valdījumā esošo valsts vai pašvaldības nekustamo īpašumu — tikai pēc saskaņošanas ar finanšu ministru, ja nekustamais īpašums pieder valstij, vai attiecīgo pašvaldību, ja nekustamais īpašums pieder pašvaldībai.

(8) Visas sūdzības par Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. februāra regulas (ES) 2017/352, ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finansēšanas pārredzamību pārkāpumiem izskata Satiksmes ministrija administratīvā procesa kārtībā, izņemot sūdzības par pārkāpumiem konkurences jomā, kuras izskata Konkurences padome, un sūdzības par ostas pārvaldes darbību privāto tiesību jomā, kuras izskata tiesa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997., 11.05.2000., 24.10.2002., 19.06.2003., 22.06.2005., 03.11.2005., 12.12.2019. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

19.¹ pants. Apspriešanās ar ostas lietotājiem un citām ieinteresētajām personām ostas sadarbības padomē

Ostas pārvalde izveido ostas sadarbības padomi, kurā pārstāvēti attiecīgās ostas lietotāji, ostas pakalpojumu sniedzēji, ostā nodarbināto darbinieku arodbiedrību un pašvaldības pārstāvji, kā arī citas ieinteresētās puses, lai apspriestos par būtiskiem jautājumiem saistībā ar ostas attīstību, ievērojot Eiropas Savienības tiesību aktu prasības. Kārtību, kādā notiek apspriešanās ostas sadarbības padomē, kā arī sēžu darba kārtības un protokolus ostas pārvalde publicē savā tīmekļvietnē. Ostas sadarbības padomē pieņemtajiem lēmumiem ir ieteikuma raksturs.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Septītā nodaļa OSTU ATTĪSTĪBAS FONDS

20. pants. Ostu attīstības fonda mērķis un uzdevumi

(1) Ostu attīstības fonda mērķis ir pārvaldīt finanšu līdzekļus, lai nodrošinātu valsts intereses ostu attīstībā un celtu Latvijas ostu prestižu.

(2) Ostu attīstības fonda uzdevumi ir šādi:

1) ostu kopējo projektu realizācija;

2) valsts īpašuma uzturēšana mazajās ostās;

3) ostu popularizēšana un reklāma;

4) Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padomes darbības nodrošināšana.

(11.05.2000. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.06.2003., 30.10.2003. un 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

21.pants. Ostu attīstības fonda finanšu līdzekļu avoti

Ostu attīstības fonda finanšu līdzekļus veido ostu pārvalžu iemaksas un juridisko un fizisko personu ziedojumi.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2010.)

22.pants. Ostu attīstības fonda finanšu līdzekļu izlietojums

Ostu attīstības fonda nolikumu apstiprina Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome. Fonda turētāja un rīkotāja ir Latvijas Jūras administrācija. Lēmumus par fondā iemaksājamo līdzekļu apjomu un to izlietojumu pieņem Latvijas Ostu, tranzīta un loģistikas padome.

(01.12.2009. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.07.2010. likumu, kas stājas spēkā 11.08.2010.)

Astotā nodaļa PAPILDU NOSACĪJUMI MAZAJĀM OSTĀM

(Nodaļa 24.03.1997. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.04.1997.)

23. pants. Mazās ostas jēdziens

Mazā osta ir noteikta ierobežota sauszemes teritorijas daļa, ieskaitot mākslīgi izveidotos uzbērumus, un iekšējo ūdeņu daļa, ieskaitot iekšējos un ārējos reidus un ostas pieejā esošos kuģuceļus, kas iekārtoti kuģu apkalpošanai, un tās darbības pamatvirzieni ir zvejniecība, zivju pārstrāde, tūrisms, ekoloģiski tīru kravu eksports un imports.

24. pants. Zemes nomas līgumu īpatnības

(1) Ostās esošo ēku un būvju īpašniekiem to darbības nodrošināšanai tiek garantētas zemes nomas tiesības, ievērojot starp ostas pārvaldi un ēku un būvju īpašniekiem noslēgtā zemes nomas līguma nosacījumus.

(2) (Izslēgta ar 10.02.2022. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2000. un 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

25.pants. Ostu noteikumu saskaņošana

(Izslēgts ar 22.06.2005. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

26. pants. Mazās ostas pārvalde un tās struktūra

(1) Mazās ostas pārvalde ir pašvaldības domes izveidota iestāde, kas nodrošina ostas pārvaldes funkciju īstenošanu pašvaldības teritorijā esošā mazajā ostā.

(2) Paraugnolikumu, saskaņā ar kuru attiecīgā pašvaldība izdod ostas pārvaldes nolikumu, ietverot tajā mazās ostas pārvaldes struktūru, ostas valdes un ostas pārvaldnieka tiesības un pienākumus, izdod Ministru kabinets.

(3) Mazās ostas pārvaldes sastāvā ir ostas valde, kas ir augstākā lēmējinstītūcija, un tai pakļauts izpildaparāts, kuru vada ostas pārvaldnieks.

(4) Mazās ostas valdi izveido attiecīgās pašvaldības dome ne vairāk kā 10 locekļu sastāvā, iekļaujot tajā valdes priekšsēdētāju — pašvaldības amatpersonu, pa vienai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas,

Ekonomikas ministrijas, Zemkopības ministrijas un Satiksmes ministrijas amatpersonai, kuru norīko attiecīgais ministrs, kā arī vienādās proporcijās pašvaldības deputātus un ostā funkcionējošo komercsabiedrību pārstāvjus.

(5) Mazās ostas pārvaldnieku ieceļ ostas valde.

(6) Mazās ostas valdes locekļa atlīdzību nosaka atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.

(7) Mazās ostas pārvaldīšanai pašvaldība var izveidot kapitālsabiedrību, kuras ostas pārvalde darbojas Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā un šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(8) Pašvaldība, pieņemot lēmumu par kapitālsabiedrības dibināšanu mazajā ostā, pieņem lēmumu par ostas pārvaldes tiesību un saistību pārņemēju.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

27.pants. Maksas

(Izslēgts ar 10.02.2022. likumu, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Pārejas noteikumi

1. Kuģu piestātnes, ēkas un būves, pazemes un virszemes komunikācijas, kas šā likuma spēkā stāšanās brīdī ir valsts vai pašvaldības juridisko personu valdījumā, paliek to valdījumā uz laiku līdz 30 gadiem. Ostas pārvaldei sešu mēnešu laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas jānoslēdz ar šiem uzņēmumiem zemes nomas līgumi par šo objektu ekspluatāciju šā likuma 4. pantā noteiktajā kārtībā.

2. Līgumi par citām juridiskajām un fiziskajām personām piederošo ēku un būvju izmantošanu paliek spēkā tik ilgi, līdz par labu ostas pārvaldei saskaņā ar šā likuma 4. pantu tiek nodibināts tāds servitūts, kas attiecas uz šo līgumu. Līdz ar šāda servitūta nodibināšanu līgumi zaudē spēku, un tie pēc tam slēdzami no jauna ar ostas pārvaldi.

3. Līdz 1996. gada 31. decembrim ar līgumu vai piespiedu kārtā nodibinātais servitūts uzskatāms par spēkā esošu ar dienu, kad attiecīgais līgums notariāli apstiprināts vai stājies spēkā rīkojums par servitūta nodibināšanu. Attiecīgais servitūts ierakstāms zemesgrāmatā līdz 1997. gada 31. decembrim. Ja servitūts šajā termiņā nav ierakstīts zemesgrāmatā, tas automātiski tiek atcelts.

4. Pašvaldības izveido ostu pārvaldes saskaņā ar šo likumu līdz 1994. gada 1. augustam.

5. Ostu zemi, akvatoriju, piestātnes un kopējās hidrotehniskās būves Satiksmes ministrija un pašvaldības līdz 1994. gada 1. oktobrim nodod ostu pārvaldēm. Ostu pārvaldēm ir tiesības slēgt nomas līgumus par tām valdījumā nodoto zemi arī pirms īpašuma tiesību nostiprināšanas zemesgrāmatā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.03.1997. likumu, kas stājas spēkā 24.04.1997.)

6. *(Izslēgts ar 22.03.2001. likumu, kas stājas spēkā 20.04.2001.)*

7. Ministru kabinets līdz 2002.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 7.panta otrās daļas 6.punktā minētos noteikumus.

(22.03.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.04.2001.)

8. Grozījumi 17.panta ceturtajā daļā attiecībā uz kuģa arestu stājas spēkā vienlaicīgi ar Saeimas pieņemto Jūras kodeksu.

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.11.2002.)

9. 18.panta otrā daļa stājas spēkā vienlaicīgi ar attiecīgiem grozījumiem likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli".

(24.10.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.11.2002.)

10. Līdz šā likuma 6.panta pirmajā daļā minēto pašvaldības saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2006.gada 1.janvārim ir spēkā satiksmes ministra apstiprinātie ostas noteikumi.

(22.06.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

11. Ministru kabinets līdz 2020. gada 1. februārim izdod šā likuma 6. panta 1.¹ daļā minētos Ministru kabineta noteikumus. Līdz šo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2020. gada 31. janvārim piemēro Ventspils pilsētas domes 2012. gada 2. marta saistošos noteikumus Nr. 9 "Ventspils brīvostas noteikumi" un Rīgas domes 2017. gada 2. maija saistošos noteikumus Nr. 255 "Rīgas brīvostas noteikumi", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.12.2019.)

12. Ministru kabinets līdz 2020. gada 1. februārim izdod šā likuma 7. panta 1.¹ daļā minētos Ministru kabineta noteikumus. Līdz šo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2020. gada 31. janvārim piemēro Ministru kabineta 2012. gada 29. maija noteikumus Nr. 378 "Rīgas brīvostas pārvaldes nolikums", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(12.12.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2019. likumu, kas stājas spēkā 20.12.2019.)

13. Stājoties spēkā grozījumiem šā likuma 8. panta trešajā daļā, kuri paredz, ka Rīgas ostas valdē un Ventspils ostas valdē ir četri valdes locekļi — ekonomikas ministra, finanšu ministra, satiksmes ministra un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra izvirzīti pārstāvji —, valdes locekļa amatu Rīgas ostas valdē un Ventspils ostas valdē zaudē attiecīgie Rīgas domes un Ventspils pilsētas domes ieceltie valdes locekļi.

(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.12.2019.)

14. Ministru kabinets izvērtē Latvijas ostu pārvaldības modeļa atbilstību starptautiskajiem labas pārvaldības principiem un līdz 2020. gada 1. jūlijam iesniedz Saeimai likumprojektu par Latvijas ostu pārvaldības modeļa maiņu.

(12.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 14.12.2019.)

15. Līdz dienai, kad tiek likvidēta Ventspils ostas pārvalde (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona), bet ne ilgāk kā līdz 2023. gada 31. decembrim, atbilstoši starptautiskajiem labas pārvaldības principiem (pārejas noteikumu 14. punkts), Ventspils ostas pārvalde (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona) darbojas, ievērojot šādus nosacījumus:

1) tās darbību nosaka Ministru kabineta apstiprināts nolikums, kuru Ministru kabinets apstiprina, izdodot noteikumus līdz 2020. gada 1. februārim. Līdz šo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2020. gada 31. janvārim piemēro Ministru kabineta 2012. gada 29. maija noteikumus Nr. 379 "Ventspils brīvostas pārvaldes nolikums", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu;

2) tās valdē ir četri valdes locekļi — ekonomikas ministra, finanšu ministra, satiksmes ministra un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra izvirzīti pārstāvji, kurus amatā ieceļ un no amata atbrīvo Ministru kabinets. Ventspils ostas valde ir lemttiesīga, ja valdes sēdē piedalās ne mazāk kā trīs valdes locekļi, un lēmumu pieņem, ja par to nobalso ne mazāk kā trīs valdes locekļi. Ventspils ostas valdes locekļi, atklāti balsojot, no sava vidus ieceļ valdes priekšsēdētāju. Līdz šā pārejas noteikumu punkta spēkā stāšanās dienai Ventspils ostas pārvaldes (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona) valdē ieceltie locekļi turpina veikt savus pienākumus līdz atbrīvošanai vai līdz brīdim, kad iestājas cits tiesisks pamats valdes locekļa amata zaudēšanai Ventspils ostas pārvaldē (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona);

3) šā likuma 4. panta piektajā, sestajā un septītajā daļā minētās darbības attiecībā uz Ventspils ostas zemi un citu nekustamo īpašumu var veikt Ventspils ostas pārvaldes (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona) valde, izņemot gadījumu, kad attiecīgā ostas zeme vai cits nekustamais īpašums normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nodots šā likuma 7. panta 1.¹ daļā minētās kapitālsabiedrības valdījumā, pārvaldīšanā vai apsaimniekošanā;

4) šā likuma 7. panta otrās daļas 1. punktā un trešās daļas 1. punktā minētās funkcijas veic Ventspils ostas pārvalde (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona);

5) šā likuma 7. panta trešās daļas 2., 3., 4., 8. un 9. punktā minētās funkcijas veic Ventspils ostas pārvalde (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona) un šā likuma 7. panta 1.¹ daļā minētā valsts kapitālsabiedrība. Ministru kabinets paredz nosacījumus un kārtību, kādā Ventspils ostas pārvalde (atvasināta publisko tiesību juridiskā persona) un šā likuma 7. panta 1.¹ daļā minētā valsts kapitālsabiedrība veic šajā apakšpunktā minētās funkcijas. Ministru kabinets līdz 2020. gada 1. februārim izdod šajā apakšpunktā minētos Ministru kabineta noteikumus.

(18.12.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 10.02.2022. un 02.02.2023. likumu, kas stājas spēkā 08.02.2023.)

16. Lai nodrošinātu Rīgas ostas un Ventspils ostas darbības nepārtrauktību:

1) Ministru kabinets un Rīgas pašvaldība līdz 2023. gada 1. septembrim pieņem lēmumu par kapitālsabiedrības dibināšanu Rīgas ostas pārvaldīšanai Valsts pārvaldes iekārtas likumā un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā. Panākot vienošanos par kopīgas — valsts un pašvaldības — kapitālsabiedrības izveidi, tās pamatkapitālā valsts iegulda Rīgas brīvostas pārvaldei piederošo mantu un aktīvus, bet Rīgas pašvaldība — tai piederošo ostas teritorijā esošo mantu un aktīvus, kas līdz šim bija nodoti Rīgas brīvostas pārvaldes valdījumā, ievērojot nosacījumu, ka valstij pieder ne mazāk kā 60 procenti un Rīgas pašvaldībai — ne vairāk kā 40 procenti kapitāla daļu (akciju). Kapitāla daļu (akciju) turētāji noslēdz akcionāru līgumu, lai noteiktu un precizētu kapitāla daļu (akciju) turētāju tiesības un pienākumus un noteiktu atbildību saistībā ar kapitālsabiedrības kopīgu pārvaldību;

2) akciju sabiedrības "Ventas osta" pamatkapitālā līdz 2023. gada 31. decembrim Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā valsts iegulda Ventspils brīvostas pārvaldei piederošo mantu un aktīvus un, ja tiek panākta vienošanās ar Ventspils pašvaldību par tās daļību kapitālsabiedrībā, Ventspils pašvaldība iegulda tai piederošo ostas teritorijā esošo mantu un aktīvus, kas līdz šim bija nodoti Ventspils brīvostas pārvaldes valdījumā, ievērojot nosacījumu, ka valstij pieder ne mazāk kā 60 procenti un Ventspils pašvaldībai — ne vairāk kā 40 procenti kapitāla daļu (akciju). Kapitāla daļu (akciju) turētāji noslēdz akcionāru līgumu, lai noteiktu un precizētu kapitāla daļu (akciju) turētāju tiesības un pienākumus un noteiktu atbildību saistībā ar kapitālsabiedrības kopīgu pārvaldību;

3) Rīgas brīvostas pārvalde un Ventspils brīvostas pārvalde likvidējamas līdz 2023. gada 31. decembrim. Lēmumu par Rīgas brīvostas pārvaldes un Ventspils brīvostas pārvaldes likvidāciju pieņem Ministru kabinets. Likvidācijas procesu īsteno Ministru kabineta apstiprināta likvidācijas komisija, kura veic Rīgas brīvostas pārvaldes un Ventspils brīvostas pārvaldes materiālo, finanšu līdzekļu un saistību inventarizāciju, nodrošina Rīgas brīvostas pārvaldes un Ventspils brīvostas pārvaldes saistību (tiesību un pienākumu) un mantas līdz ar visu saistīto pienākumu, tiesību un apgrūtinājumu, tostarp kredītsaistību, nodošanu kapitālsabiedrībām, kuras būs ostu pārvaldes Rīgas ostā un Ventspils ostā, kā arī veic citus Ministru kabineta noteiktos uzdevumus, kas nepieciešami pienācīgai Rīgas brīvostas pārvaldes un Ventspils brīvostas pārvaldes likvidācijai. Ministru kabinets līdz 2022. gada 31. martam izveido likvidācijas komisijas Rīgas brīvostas pārvaldes un Ventspils brīvostas pārvaldes likvidācijai;

4) visus Rīgas brīvostas pārvaldes un Ventspils brīvostas pārvaldes noslēgtos un spēkā esošos līgumus ar ostas pakalpojumu sniedzējiem un darbiniekiem līdz 2023. gada 31. decembrim pārjauno (Civillikuma 1876. pants), attiecīgo brīvostu pārvalžu — atvasinātu publisko tiesību juridisko personu — vietā stājoties šā likuma 7. panta 1.¹ daļā minētajām kapitālsabiedrībām. Atvasinātās publisko tiesību juridiskās personas — Rīgas brīvostas pārvaldi un Ventspils brīvostas pārvaldi — likvidē, nododot to saistības (tiesības un pienākumus) un mantu līdz ar visiem saistītajiem pienākumiem, tiesībām un apgrūtinājumiem, tostarp kredītsaistībām, šā likuma 7. panta 1.¹ daļā minētajām kapitālsabiedrībām, darba tiesiskajās attiecībās piemērojot Darba likuma noteikumus par uzņēmuma pāreju citai personai.

(10.02.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.02.2023. likumu, kas stājas spēkā 08.02.2023.)

17. Akciju sabiedrība "Ventas osta" (reģistrācijas Nr. 40203235757) ir likumiska likvidējamās Ventspils brīvostas pārvaldes saistību (tiesību un pienākumu) un mantas pārņēmēja. Ventspils brīvostas pārvalde nodod tās valdījumā esošo valsts un pašvaldības zemi, ēkas (būves), piestātnes, inženierbūves un citus īpašuma objektus akciju sabiedrībai "Ventas osta" atbilstoši universālsukcesijas principam un saskaņā ar Ventspils brīvostas pārvaldes likvidācijas komisijas lēmumu.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

18. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2023. gada 31. decembrim pieņem lēmumu par Ventspils brīvostas pārvaldes likvidāciju un Ventspils brīvostas pārvaldes mantas un aktīvu ieguldīšanu akciju sabiedrības "Ventas osta" pamatkapitālā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.

(10.02.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.02.2023. likumu, kas stājas spēkā 08.02.2023.)

19. Kapitālsabiedrība, kas izveidota Rīgas ostas pārvaldīšanai, ir likumiska likvidējamās Rīgas brīvostas pārvaldes saistību (tiesību un pienākumu) un mantas pārņēmēja. Rīgas brīvostas pārvalde nodod tās valdījumā esošo valsts un pašvaldības zemi, ēkas (būves), piestātnes, inženierbūves un citus īpašuma objektus jaunizveidotajai kapitālsabiedrībai atbilstoši universālsukcesijas principam un saskaņā ar Rīgas brīvostas pārvaldes likvidācijas komisijas lēmumu.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

20. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2023. gada 31. decembrim pieņem lēmumu par Rīgas brīvostas pārvaldes likvidāciju un Rīgas brīvostas pārvaldes mantas un aktīvu ieguldīšanu jaunizveidotās kapitālsabiedrības pamatkapitālā Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.

(10.02.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.02.2023. likumu, kas stājas spēkā 08.02.2023.)

21. Servitūti, kas līdz dienai, kad tiek likvidētas Rīgas brīvostas pārvalde un Ventspils brīvostas pārvalde (atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas), bet ne ilgāk kā līdz 2023. gada 31. decembrim nodibināti par labu Rīgas brīvostas pārvaldei un Ventspils brīvostas pārvaldei, apgrūtinot citām juridiskajām vai fiziskajām personām piederošo ostas teritorijā esošo zemi, ar Rīgas brīvostas pārvaldes un Ventspils brīvostas pārvaldes likvidāciju neizbeidzas, bet ar abu brīvostu pārvalžu likvidācijas dienu uzskatāms, ka servitūti nodibināti par labu jaunizveidotajai Rīgas ostas pārvaldei un Ventspils ostas pārvaldei. Servitūti, kas nostiprināti zemesgrāmatā par labu Rīgas brīvostas pārvaldei un Ventspils brīvostas pārvaldei, nostiprināmi par labu attiecīgi jaunizveidotajai Rīgas ostas pārvaldei un Ventspils ostas pārvaldei.

(10.02.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.02.2023. likumu, kas stājas spēkā 08.02.2023.)

22. Grozījumi šajā likumā par 7. panta otrās daļas 1. punkta, 13. panta trešās daļas un 15. panta otrās daļas izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2022. gada 1. oktobrī.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

23. Šā likuma 13. panta 3.¹ daļa stājas spēkā 2022. gada 1. oktobrī.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

24. Mazo ostu pārvaldēm uz šā pārejas noteikuma punkta spēkā stāšanās dienu dzēšamas valsts prasības, kas izveidojušās valsts galvojuma apkalpošanas un uzraudzības līgumu ietvaros kā regresa prasība, kā arī uzkrātā apkalpošanas maksa un saskaņā ar Likuma par budžeta un finanšu vadību 47. panta pirmajā daļā noteikto kārtību Valsts kases aprēķinātie nokavējuma procenti. Lēmumu par regresa prasības, uzkrātās apkalpošanas maksas un nokavējuma procentu dzēšanu pieņem Ministru kabinets, ja tiek saņemts Satiksmes ministrijas priekšlikums un tiek ievēroti komercdarbības atbalsta regulējuma nosacījumi.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

25. Laika periodā no 2022. gada līdz 2024. gadam finanšu ministrs izsniedz valsts aizdevumu šā likuma 7. panta 1.¹ daļā noteiktajām kapitālsabiedrībām, ja ir saņemts Satiksmes ministrijas priekšlikums par kredītiestāžu izsniegto kredītu pārkreditēšanu un uzsākto būvniecības projektu kredītēšanu, ar nosacījumu, ka Ministru kabinets ir pieņēmis attiecīgu lēmumu, kurā noteikti valsts aizdevuma izsniegšanas nosacījumi, un Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija piecu darba dienu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas dienas ir to izskatījusi un nav iebildusi pret aizdevuma izsniegšanu.

(10.02.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.04.2022.)

Likums Saeimā pieņemts 1994. gada 22. jūnijā.

Valsts prezidents G.ULMANIS

Rīgā 1994. gada 12. jūlijā

